

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

693. An, & qualiter cesset mandatum ad resignandum morte Mandatis, seu Principalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Questio 691. An constitutus Procurator ad resignandum beneficium, super quo ipse habebat regressum sibi reservatum per cessum vel decessum, etiam in favorem praestando consensum in resignationem, seu resignando nomine constituentis tale beneficium sibi praedictet?

Responder negativè Paris. l. 9. q. 20. nu. 1. dicens sic resolutum à Rota, teste Achill. de Grassis. decis. 2. tit. de Procur.

Questio 692. An, & qualiter resignatio praesumatur facta praecedente legitimo mandato?

Respondeo ad primum affirmativè. Paris. l. 9. q. 22. n. 2. citans Simonet. decis. 36.

2. Respondeo ad secundum: Praesumitur mandatum legitimum, quoties enunciatur in sententia iudicis, ut Anchar. in Clem. 1. de probat. aut per Iudicem, ut Menoch. de praesump. l. 2. praesump. 33. n. 10. Paris. loc. cit. nu. 3. Item quoties enunciatur mandatum per acta certi Notarii. Sic si facta resignatio per Procuratorem coram Ordinario, constat ex actis Notarii de mandato procuratoris; vel si ea facta in manibus Papae, & tunc constat ex actis Notariorum Camerae vel Cancellariae, qui absque quod constat illis de mandato, non admittunt supplicationes, ut expediatur litera. Paris. cit. q. 22. n. 4. & 5. Et, si non adesset mandatum, Notarii id non dixissent, praesumuntur namque, quod bene exercent officium suum, juxta c. ad audientiam. de rescrip. Paris. ibid. n. 8. Item ex eo probatur, & praesumitur mandatum, quod enunciatur in literis provisionis beneficii. Paris. nu. 6. citans Menoch. ubi ante n. 10. in fine. & c. Item, ut idem n. 7. quando enunciatur in instrumento antiquo, ob eandem rationem, nempe quod Notarii alias id non dixissent. Item in his, quae fieri non solent sine mandato, ut dum quis solvit pro alio, dum resignat nomine alterius, praesumitur mandatum. Paris. n. 12. ex Menoch. ubi ante. num. 3. Mascard. de prob. concl. 1004. Idque multò magis, dum intervenit scientia, & patientia Principalis, v. g. scientis & patientis illum, in quem facta per Procuratorem resignatio, capere vel cepisse possessionem, percipere fructus &c. Paris. n. 13. Item ex diuturnitate temporis praesumitur mandatum. Paris. n. 17. citans Decium. conf. 199. in fine. Nattam. conf. 341. n. 3. l. 1. Socin. Jun. conf. 130. n. 10. l. 3. Gozadin. conf. 73. & plures alios, ac dicens esse veriorum & magis communem quam oppositam, pro qua citat Card. Paris. conf. 47. nu. 38. vol. 1. Alex. Socin. Sen. Afflictis &c. Idque eò maximè, si cum diuturnitate temporis concurrat conjectura aliqua. Paris. n. 18. citatis plurimis.

Questio 693. An, & qualiter cessat mandatum ad resignandum morte mandantis seu Principalis?

Respondeo primò: mandatum datum ad resignandum beneficium cessat morte ipsius mandantis. Azor. cit. c. 22. q. 13. Castrop. cit. §. 4. n. 9. Paris. l. 9. q. 24. nu. 1. cum communi juxta expressum textum c. ult. de Procurator. & gl. in Clem. 1. de renunc. communiter receptam. Ac ita, cum beneficium vacet per mortem constituentis Procuratorem, non potest vacare per resignationem Procuratoris, Paris. loc. cit. n. 12. & 13.

2. Respondeo secundò, id ipsum procedere, etiam si Procurator ignoret mortem. Azor. loc. cit. Paris. n. 3.

3. Respondeo tertio: Probanda nihilominus mors est, cum non praesumatur. Azor. loc. cit. Paris. num. 4. cum communi DD. ut per Mascard. de probat. concl. 1069. Quod fieri potest vel per vocem & famam publicam; vel ex veste lugubri confanguineorum; vel duobus testibus, dicentibus se vidisse illum mori aut sepeliri. Azor. loc. cit. Paris. d. n. 4. singula stabiliens citatis plurimis.

4. Respondeo quartò: Intelligendam resignationem Principalem, modò res sit integra; nam si inchoata per Procuratorem, poterit ad exitum deduci. Castrop. cit. n. 9. Azor. cit. q. 13. Paris. cit. q. 24. n. 14. juxta l. nam & Servius. §. si vivo Titio. ff. de negot. gest. Sic licet mortuo constituyente, Procurator non possit porrigere supplicationem, & deinde prestare consensum in gratiam resignatarii, quia res adhuc erit integra. Azor. loc. cit. si tamen porrexit supplicationem, quae à Papa fuit signata, & datata, seu à Datario recognita vivo adhuc constituyente seu resignante, poterit dein, etiam post mortem illius resignantis praebere seu extendere consensum in Camera, vel Cancellaria Apostolica, ut litera expediantur, & possessio capiatur à resignatario. Azor. & Castrop. l. cit. ex Paris. cit. nu. 14. id quam plurimis Rotae decisionibus, uti & Alex. VI. & Leon. X. constitutionibus ad fufum recitatis comprobantis. Quin & talis Procurator in eo casu cogi potest ad consensum illum praestandum. Paris. n. 22. & ex eo Azor. loc. cit. juxta expressum textum cit. l. nam & Servius. Idque etiam si probaretur, constituentem ante mortem mutasse suam voluntatem, modò mutatio illius voluntatis non fuerit Procuratori intimata. Paris. nu. 24. juncto n. 26. juxta Clem. 1. de renunc. Quod si tamen ipse Principalis porrexit supplicationem, & dein constituit Procuratorem ad consentiendum resignationi, seu praestandum consensum in Cancellaria vel Camera pro expediendis literis, non posse hunc Procuratorem prestare dictum consensum post mortem constituentis; eò quod respectu talis Procuratoris, utpote qui nihil adhuc fuerit, res adhuc sit integra, tradit Paris. nu. 28. & ex eo Azor. Unde etiam, ut tradit Paris. num. 29. porrectio supplicationis per Procuratorem facta vivente constituyente plenè ac concludenter probari debet ad effectum, ut Procurator possit prestare consensum post mortem Principalis. Cum enim actus praesumatur factus ad instantiam illius, in cujus favorem, & utilitatem vergit. c. constitutus. de testib. & ibi Abb. Paris. n. 31. resignatario asserenti, Procuratorem illum consensum praebuisse vivo adhuc principali, onus id ipsum probandi incumbit. Paris. num. 32. Probatur autem hoc ipsum per testes, & Regilratorem deponentes de recognitione signi & manus porrigentis à tergo supplicationis positam. Paris. num. 33. Si autem dicta manus Procuratoris à tergo apposta non est, sed sollicitatoris alicujus, ut sit de stylo, probatur per dictum sollicitatoris illius deponentis, se de mandato Procuratoris porrexisse supplicam illam; utpote quod mandatum satis praesumitur; cum verosimile non sit, istiusmodi sollicitatores sine mandato id facere propter impensam licet parvam & laborem. Paris. num. 34. & 35. Si verò nullum

signum, aut manus adest à tergo supplicationis, probari porrectionem supplicationis per duos testes, vel per unum idoneum concurrentibus aliis, ut Paris. n. 36. sic resolutum à Rota inquitens. Quod, si etiam Procurator non in vim mandati, sed vigore literarum vivente Principali, porrexit supplicationem, non poterit post mortem illius præstare consensum; si enim vivente Principali Notarii Camera & Cancellariæ non extendunt consensum vi literarum, multò minus id facient, mortuo illo. Paris. n. 37. Azor loc. cit. Quin &, si Procurator vivente Principali porrexit supplicam vigore mandati, non potest præstare consensum elapso post obitum Principalis anno. Azor loc. cit. Paris. n. 39. juxta Bullam, ut ait, Alexandri VI. & communem praxin.

Questio 694. An Procurator constitutus ad resignandum conditionatè, nimirum sub pensione, vel regressu reservato constituti, qui ad hoc, vivente Principali, jam porrexit supplicationem, possit dein eo mortuo præstare consensum; ratione dubitandi inde ortà, quòd cui reservanda pensio, vel regressus, jam sit mortuus?

Respondent affirmativè Azor cit. q. 13. in fine. Paris. cit. q. 24. n. 41. sic resolutum dicens à Rota contra alios ab eo non nominatos. Rationem etiam dat hanc, n. 42. quòd, ex quo Procuratoris utriusque, nempe resignantis & resignarii, porrexit supplicationem, eamque expediri fecerit, videatur resignatio facta, & reservatio pensionis & regressus impleta, unde Data consensu postmodum præstiti non attendatur, utpote qui secundum regulas Cancellariæ tantum necessarius est pro expeditione literarum.

Questio 695. An censetur revocatus Procurator per hoc, quòd Principalis factus est furiosus?

Respondeo affirmativè, juxta limitationem mox subjungendam, quia furiosus habetur pro mortuo. l. 1. §. sed furiosus, ff. de acquir. possess. Card. Paris. conf. 99. n. 15. & DD. communiter per Mascard. de probat. concl. 828. n. 23. ergo sicut per supervenientiam mortis, ita etiam per supervenientiam furoris revocatur Procurator. Ad hæc, resignare est donare, furiosus autem non potest donare. Verùm hæc intelligenda, re adhuc integrâ; si enim Procurator constitutus à Principali sanæ mentis porrexit jam supplicationem, quæ fuit signata & datata, per supervenientiam furoris non censetur revocatus, adeoque potest ulterius procedere ad præstandum nimirum consensum formalem. Secus est, seu censetur revocatus Procurator, si nihil adhuc facere inceperat. Paris. l. 9. q. 29. n. 7.

Questio 696. An Procurator censetur revocatus, seu cesset mandatum, dum Principalis privatur beneficio, ad quod resignandum datus Procurator, vel dum transferatur ab Episcopatu?

Resp. ad primum affirmativè; quia privatus, quoad illud beneficium dicitur mortuus civiliter; mors autem civilis quoad hunc effectum

æquiparatur naturali. Paris. l. 9. q. 32. n. 1. & 2. citans Card. Paris. conf. 5. n. 44. vol. 4. Rebuff. conf. 93. n. 14. An autem, si dicta privatio contingat, postquam jam Procurator porrexit supplicationem, eaque signata & datata, possit progredi ulterius, & consensum magnum, seu formalem præstare, dubitatur. Si in omnibus quoad hoc punctum mors civilis hæc æquiparetur naturali, poterit progredi, sicut morte naturali contingente post porrectionem supplicæ. Verùm contrarium indicare videtur Paris. loc. cit. n. 4. hisce verbis: Per privationem Procurator impeditur procedere ulterius (ubi nota, terminum ulterius, qui denotat, jam coepisse agere Procuratorem) cum mutata sit conditio resignantis, & ex defectu potestatis.

2. Respondeo ad secundum; Idem dicendum de translatione, quòd per eam Procurator revocatur sicut per privationem; cum dispositio Clem. ult. de procurat. locum etiam habeat in translatione. Paris. loc. cit. n. 5. citans Rotæ decis. 28. de procurat. in novis.

Questio 697. An Procurator constitutus ad resignandum possit revocari à Principali?

Respondeo primò: Potest is à constituto revocari, juxta Clem. unic. de Renui. Castrop. cit. § 4. n. 10. Azor. cit. q. 22. q. 14. Paris. l. 9. q. 25. n. 1. citans Rebuff. in pr. tit. de revoc. Procurat. ac dicens, tritam esse & receptam regulam, tam in jure, quam in praxi; potest enim quis poenitere non solum in renunciacione, quam per se fecit, sed & in illa, quam fecit per Procuratorem. Paris. loc. cit.

2. Respondeo secundò: Etiam Procurator constitutus ad resignandum cum juramento de non revocando, potest revocari. Tond. qq. benef. p. 1. c. 26. n. 2. (qui etiam n. 3. & 4. subjungit, quòd si tamen instrumentum juratum contineret expressam promissionem de non revocando, revocari non possit Procurator sic constitutus, nisi novâ superveniente causâ, ut Boerius decis. 207. n. 2. Sed hoc locum non habet in constitutione Procuratoris ad resignandum; nam si statim constituentem poeniteat, non valet resignatio per Procuratorem) Paris. l. 9. q. 31. n. 18. citans ibid. pro hac sententia n. 1. Gemin. in c. ult. §. ult. n. 5. de rescrip. Mohed. Federic. de Senis, Selv. & c. contra Felin. in c. ex parte Decani. de rescrip. n. 13. Sam. de annal. q. 40. in principio. Rebuff. conf. 93. n. 34. quos citat Paris. n. 6. ac dicens cit. n. 18. ab hac sua responsione tanquam communi non esse recedendum in judicando, & consulendo, & ita videri se, practicari non solum in hac materia beneficii, sed etiam in quacunque materia, ut Procurator datus cum juramento de non revocando possit revocari, pro quo præter citatos à se supra citat insuper Card. Paris. conf. 8. vol. 4. col. ult. Socin. juv. conf. 44. n. 26. l. 2. Ruin. conf. 54. n. 12. & c.

3. Ampliat hoc ipsum Paris. n. 15. ut procedat non tantum quando Principalis juravit simpliciter non revocare, sed etiam dum promisit Resignatario cum juramento, se non revocaturum Procuratorem. Contra quod sentiunt Bald. in rubric. de Procurat. extra. col. 5. post principium, & alii quidam citati à Parisio.

4. Rationem responsionis hanc dat Paris. n. 12. & 24. quòd, dum actus, super quo juratur, aliàs illicitus est ex juris communis dispositione v. g. alie-